

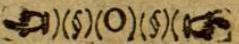
tur cum illis libertatibus indifferentibus; datur pro signo illorum, non pro aliis; cum verò pro signo determinationis reliquarum ad non loquendum, iam non dentur illæ indifferentes, pro illo signo; neque datur necessitas moralis, neque connexio, neque necessitas moralis verbis otiosis: non quia verè extiterit, & verè defecerit in eodem instanti: quia hoc est chymæra: sed quia existit in suo signo; non verò in alio signo. Sicut libertas existit in signo indifferentiæ; non verò in signo determinationis, quin verè deficiat, seu quia necessitas, & certitudo, quæ datur in primo signo, intelligitur victa in secundo signo: sicut libertas, quæ erat in differens pro priori ad operationem, intelligitur determinata pro signo operationis. Unde infertur, quòd pro signo determinationis, neque datur necessitas determinata, ut Petrus loquatur otiosè, neque necessitas vaga, ut aliquis loquatur otiosè: quia neque datur indifferentia, neque diversitas operationum; in qua fundari posset. Hæc pre oculis habenda.

21 Quia sic bene intelligitur, quòd pro illo signo, seu in tali suppositione non detur exigentia verbi otiosi adhuc vaga, cui satisficeri debet; quia hæc exi-

genz

gentiam solùm dabatur pro signo indifferentiæ omnium: siquidem pro illo solo signo datur libertas, in qua consistit, seu fundatur talis necessitas. Patet etiam, quòd cum vis illativa moraliter identificetur cum libertatibus, & libertas se teneat ex parte actus primi, qui semper remanet, vis illativa moraliter semper remanet; verùm remanet pro suo signo; non pro alio. *Vel clarius.* In suo signo infert; verùm cum pro signo sequenti, iam detur determinatio reliquorum ad non loquendum otiosè, non datur vis illativa in signo sequenti; sed potius victoria vis illativa. Sicut si aliquis vinceret per dissensum magnam inclinationem ad consensum: in illo instanti daretur magna inclinatio ad consensum; verùm hæc datur pro signo libertatis; non pro signo dissensus: quia pro signo dissensus potius datur victoria inclinationis.

Similiter accedit in nostro casu.

SECTIO IV.

*An predicta necessitas moralis inter mille homines, & impossibilitas correspondens sit
impotentia simpliciter antecedens,
& se tenens ex parte
actus primi?*

22

HAnc impotētiam esse sim-
pliciter antecedente sup-
ponit Herrera supra nu-

47. Affirmat Muniesa disp. 9. de gratia num. 61. cum Suarez, & supponunt Ad-
versarij, debere esse talem, si semel admi-
tatur, Izquierdo supra num. 150. cum
Vazquez dicit, nullam dari necessitatem
vagam ex parte actus primi: quia omnes
libertates sunt æquè indiferentes ad mé-
tiendum, & non mentiendum, quæ ratio
benè probat, non dari necessitatem de-
terminatam ex parte actus primi: nescio
verò, an rectè probet, non dari necessita-
tem vagam. Iunius supra vocat hanc im-
potentiam, & necessitatem comitantem;
verùm non ibi explicat, an sit comitans
actum, vel potestatem metiendi. Idem
sect. 1. de liber. cap. 10.

23. Ratio dubitandi est: quia ex una
par-

parte hæc necessitas moralis vagamen-
tiendi aliquem ex mille videtur simplici-
ter antecedens, & potentia simpliciter:
quia necessitas, quæ nullo modo est con-
sequens exercitium libertatis, neque est
impedibilis à libertate, est simpliciter an-
tecedens. Sed hæc potentia non est
consequens exercitium libertatis, neque
impedibilis per exercitia libertatis; quia
identificatur cum ipsis libertatibus: ergo
est simpliciter antecedens, & simpliciter
potentia. Confirm. 1. Impotentia pec-
candi venialiter est simpliciter talis, seu
est simpliciter antecedens; propter quam
rationem communiter assertur, esse in-
validum votum de non peccando venia-
liter; quod vtique foret validum, si non
daretur potentia antecedens illud vi-
tandi. Sed similiter se habet potentia
vitandi verbum otiosum inter mille ho-
mines, ac potentia multarum libera-
tum respectu peccati venialis: ergo im-
potentia vitandi verbum otiosum est
simpliciter antecedens. 2. Impotentia vi-
tandi verbum otiosum, utpotè identifica-
ta cum ipsis libertatibus est in signo ip-
sarum. Sed libertates sunt simpliciter an-
tecedentes ad verbum otiosum: ergo &
illa potentia.

24 E contra videtur , talem imponentiam non esse simpliciter antecedentem . Et claritatis gratia loquamur de Petro . Reliquæ libertates sunt extra libertatem Petri , & nullo modo influunt in exercitia Petri : ergo non constituant cum libertate Petri imponentiam aliquam adhuc vagam respectu suorum exercitorū . Itaque reliqua libertates vocari possunt imponens comitans libertatem moralē Petri : quia respectu illius neque se habent , ut prius , neque ut posterius , non verò imponens adhuc vaga antecedens respectu exercitorum Petri : cum nullum influxum præstent in exercitio libertatis Petri . Antecedens videtur clarum : quia cum quævis libertas sit domina suarum actionum , nulla alia influit in exercitio libertatis Petri .

25 Nihilominus verosimilius videtur , hanc imponentiam esse antecedentem : quia si est in signo comitanti ad libertatem Petri , & libertas Petri se habet priori ad sua exercitia , potius videtur dicendum antecedens exercitia , quam exercitia comitans . Quod verò sit extra libertatem Petri , non obstat : quia etsi sit extra libertatem , non est extra necessitatem , si quidem necessitas hęc moralis est partim

intrinseca , quatenus dicit libertatem Petri , & partim extrinseca ; quatenus dicit libertatem aliorum . Neque obstat , quod non influat in exercitio libertatis Petri : quia sufficit , quod influat , vel possit influere in exercitio sua propria : quia cum haec necessitas resultet ex plena indifferētia ad propria exercitia , sufficit , quod sit prior illis , ut dicatur vagè prior respectu aliorum : & in eodem sensu dici potest influere vagè in exercitio Petri , vel Pauli , &c. quamvis non influat determinatè in exercitio Pauli : præfertim cum idem sit ex nostra conclusione , Petrum se determinare ad non loquendum otiosè , ac moraliter determinare comitanter alium loqui otiosè : siquidem hoc infert eius determinatio .

26 Deinde non obstat , quod non influat determinatè in exercitio libertatis Petri , neque quod sit extra potestatem Petri , ut sit necessitas simpliciter antecedens : quia decretum præscindens est extra potestatem Petri , siquidem non est applicatio omnipotencie , qua solum ratione poterat constituere potestatem . Et tamen est necessitas antecedens auferens libertatem . Idem dico de decreto Thomistico subiectivè absoluto , & obiectivè con-

ditionato. Deinde cogitatio retrahens non influit, & est extra potestatem bene operandi; & tamen est prior tali operatione: ergo ex eo, quod non influat in operationem Petri determinate, non bene infertur non esse simpliciter antecedentem præsertim vagè.

27 Dico etiam sèpè dari inter mille necessitatem moralem vagam intrinsecam: quia sèpè datur hoc iudicium: *Aliquis ex his peccabit*, quod iudicium se tenet ex parte potestatis illud habētis, cum nihil impedit talem existentiam, & est moraliter connexum cum peccato alicuius vagè. Hic non sumo intrinsecam pro identificata, sed pro intrinsecè vnitam: quia ratione non se habent reliquæ libertates inter se.

28 *Obij. 1.* Reliquæ libertates sunt physicè impertinentes ad exercitium libertatis Petri: ergo non se habent ex parte actus primi Petri. *Confirm.* Quod se tenet ex parte actus primi, cum sit æquè indifferens ad unum, ac ad aliud, non potest inferre unum præ alio. Sed haec libertates se tenent ex parte actus primi respectu suæ operationis, & æquè indifferentes ad unum, ac ad aliud: ergo non potius inferunt unum, ac aliud. *Resp. dist.*

ant.

ant. sunt physicè impertinentes ad exercitia libertatis Petri determinate, conc. ant. ad exercitia libertatis Petri vagè, nego ant. & conseq. Itaque verum est, reliquæ libertates esse physicè impertinentes ad exercitium libertatis Petri determinate; non tamen ad exercitia libertatis Petri vagè, scilicet Petri, vel Pauli, quia ad exercitia propria sunt physicè pertinentes: at non se habent ex parte actus primi ad exercitia libertatis Petri determinate: sunt tamen ex parte actus primi ad exercitia libertatis Petri vase, scilicet Petri, vel Pauli, quia sunt ex parte actus primi ad sua exercitia, & cum hi actus primi comitanter se habeant inter se, sunt antecedenter simpliciter ad inferendum vase, unum præ alio. *Ad confirm.* disting. mai. Non potest inferre unum præ alio determinate, conc. mai. unum præ alio vase, nego mai. quia non est indifferens, ut sequatur unum præ alio vase. Itaque quod se tenet ex parte actus primi non potest inferre determinate unum præ alio propter rationem argumenti; bene tamé inadæquate unum præ alio vase: quia hæc libertas simul cum alijs constituit hanc connexionem; sicut apud Aranda fundat iudicium prudens de diformitate operationum.

An

29 An verò , qui esset simul liber ad infinitos effectus, hunc, vel illum ponendum , sit impossibilitatus antecedenter moraliter ad ponendum hunc determinate, asserit Herrera num. 35 . Ideoque dicit, Deum esse impossibilitatem moraliter antecedenter ad ponendam combinationem creaturarum¹, quam de facto ponit, non tamen denotat talis impossibilitas molestiam , aut difficultatem in ponenda hac combinatione : quia solum equivalet hæc impossibilitas moralis impossibilitati physicæ in ordine ad redendum imprudens hoc iudicium : forte erit hæc combinatio: & propter eandem rationem asserit , quod si creatura esset simul libera ad tria extrema quodlibet esset minus imputabile, ac si ad duo ; dicunt tamen , quod etsi esset impossibilis moraliter præ multitudine extremerū amoris Dei , nihilominus peccabit lethaliter in omissione: quia habet veram, & expeditam potentiam ad amorem : cum hæc connexio non sit maior inclinatio ad omissionem; ac ad amorem: adeoque facile , & sine molestia vinci potest. Sane rationes conclusionis videntur hoc probare: quia sicut in libertatibus totius vita datur impossibilitas moralis vitandi

deccatum veniale , & hæc componitur cum libertate morali vitandi quodvis, ita illa impossibilitas moralis ponendi quodvis determinata, componi poterit cum facilitate ponendi quodvis.

30 Ex dictis constat , ex necessitate morali argui moraliter evidenter existentiam effectus, quando non constat oppositum: at verò ex carentia effectus non arguitur adhuc moraliter carentia necessitatis moralis : quia non valet hæc datur veritas incredibilis, vincitur maxima inclinatio: ergo non datur necessitas moralis: cum potius inferatur necessitas moralis. Sicut in necessitate physica ex existentia quantitatis, si non constet oppositum , arguitur defectus creationis productivæ quantitatis : at verò ex existentia creationis productivæ quantitatis nō arguitur physique defectus quantitatis ; sed potius existentia, & ratio est: quia in physicis antecedens potest opponi naturaliter cum consequenti ; & consequens potest connecti metaphysice cum antecedenti. Sic quantitas opponitur naturaliter cum sui creatione : & creatio quantitatis connectitur metaphysice cum quantitate. Similiter accidit in morali necessitate. Unde illud axioma Ab opposito consequens, &c.

Solum est verum in consequentia meta physica; non vero in physica, neque in morali: quia ex dictis aliquando non valet in consequentia physica, & morali, & solum valet disiunctive sic: *Non datur effectus: ergo vel non datur necessitas physica, neque moralis; vel est victa, de quo late disp. 2. de libero arbitrio.*

SECTIO V.

An necessitas moralis sit maior, quam physica in ordine ad formandum iudicium de eventu?

31 **S**up. dupli citer excogitari posse necessitatem moralem, aliam, quæ ex suo modo con naturali existendi, non supponat aliunde victam necessitatem physicam: sic matris inclinatio est necessitas moralis amandi filium. Et necessitas moralis amandi filium sic sumpta, minor est in ordine ad iudicandum, quam necessitas physica: quia si non obstante tali inclinatione aliunde scire dari necessitatem physicam de non amore, potius iudicarem carentiam amoris, quam amorem. Alia datur necessitas moralis, quæ ex suo modo ten-

den-

dendi supponit victam, vel vincendam necessitatem physicam: sic testimonium viri gravis de existentia miraculi supponit victam necessitatem physicam: & similiter testimonium simile de futuro miraculo supponit illam aliunde vincendam.

32 Dico cum Herrera supra nam. 74. Necesitatem moralem secundo modo sumptam maiorem esse, seu maiorem vim habere in ordine ad persuadendum, quam necessitas physica. 1. Quia si ita non esset corrueret tota credibilitas mysteriorum fidei. 2. Quoties prudenter potest credi esse victam necessitatem physicam, hæc non habet vim ad indicandum existentiam sui termini. Sed quoties datur testimonium viri gravis de existentia miraculi, potest prudenter credi esse victam necessitatem physicam, ergo ad praesentiā talis testimonij necessitas physica non habet vim determinandi iudicium de existentia sui termini: si ergo hoc accidit in testimonio unius hominis, quod solum fundat probabilitatem, vel ad summum certitudinem moralē negativam: quanto magis accidet ad prætentiam certitudinis moralis stricte? Confirm. Hoc testimonium viri gravis non

vin-

vincit, sed supponit vietam à Deo necessitatem physicam. Sed necessitas physica, neque vincit, neque supponit à Deo vietam necessitatem moralem, quæ consistit in veritate, & sapientia illius hominis inclinante ad dicendum verum, ut patet: ergo in tali casu prævaleret necessitas moralis, ita probabilitas ad necessitatem physicam.

33 Obijc. Inter duas necessitates illa debet prævalere, quæ fortior est. Sed necessitas physica fortior est, quam necessitas moralis: quia hæc potest existere sine suo termino absque miraculo; secùs illa: ergo debet prævalere necessitas physica. Confirm. Necessitas physica simul cum certitudine aliqua de eo, quod non sit vieta, habet vim persuadendi suum terminum. Sed necessitas physica de non existentia miraculi est certitudo de eo, quod non sit vieta: quia est certitudo physica de eo, quod non vincatur: ergo adhuc ad præsentiam illius testimonij vim habet persuadendi suum terminum. Resp. dist. mai. Debet prævalere, quæ fortior est, si non supponatur vieta, conced. ant. si supponatur vieta, nego ant, & dist. Similiter cons. Ad confirm. conces. mai. neg. min. Ad subsumptam. Necessitas eſ-

pro suo signo certitudo de eo, quod non vincetur; sed pro signo posteriori datur certitudo de eo, quod est vieta. Verum est, necessitatē fortiorē debere prævalere, si non supponatur aliquid vieta, secūs si supponatur, ut hic supponitur. Similiter verum est, necessitatē physicam simul cum certitudine aliqua de eo, quod non sit vieta: habete vim ad persuadendum suum terminum: tamecum ad præsentiam testimonij viri gravis, nullam habet certitudinem de eo, quod non sit vieta, & de existentia sui termini: quia quamvis pro priori detur certitudo physica de eo, quod non vincatur; tamen pro posteriori datur moralis certitudo, & sèpè metaphysica de eo, quod sit vieta. Unde disp. 3. de spe diximus, posse dari in eodem instanti hæc iudicia: hoc certum physicè, non vincetur, loquens quasi de futuro relate ad suum signum; & hoc quasi de præterito, & pro posteriori, seu inspectis, quæ dantur in toto instanti, & certum metaphysicè: est vieta; quia primum iudicium, et si non ita tendat significatè: non vincetur attentis, quæ dantur in hoc signo, exercitè tamen ita tendit. Hoc patet in igne Babylonico, in Eucharistia, & in omnibus miraculis, quæ constant ex fide.

SECTIO VI.

An detur in Deo necessitas moralis ad aliqua ex se contingentia præstanda ex suppositione, quod alia contingentia creata præstiterit?

34 **I**N hac quæstione præscindimus ab eo, quod Deus sit absolvè necessitatus ad optimum, saltem in illis rebus, in quibus datur optimum, ut volunt Ruiz disp. 9. & 10. de voluntate, & Gran. tom. 2. in 1. p. tract. 2. disput. 3. vel ad ens creatum, & substantiam intellectualem producendam in hac, vel illa specie infima, ut vult Ribaden. disp. 14. de volunt. num. 56. Non enim loquimur de necessitate morali absoluta; sed ex suppositione: hoc est: an aliqua suppositio creata media sui visione necessitet moraliter Deum ad aliam producendam.

35 Sup. 2. Nos non accipere necessitatem moralem prout eam accipit Granados supra, quem sequitur Fuster de volunt. disp. 3. pro omnimoda inseparabilitate à suo termino. Sed prout eam adstruit Ruiz disput. 10. sect. 5. & commun.

ni-

hinc omnes apud Ribaden. pro illa determinatione ad existentiam eventus, quæ reddat imprudentem suspicionem de opposito. Sicut necessitas physica sumitur pro illa determinatione ad existentiam termini, quæ superari non possit viribus naturæ creatæ, sed solùm ab Authore totius naturæ.

36 Negant hanc necessitatem moralem Aldrete disp. 1. & 2. de Incarnat. Quiròs disp. 4. de Incarnat. sect. 2. Aranda supra. Imò Aldrete, & Quiròs dicunt, adhuc respectu ignis debitè applicati nō esse Deum necessitatum moraliter ad applicationem concursus attenta præcise natura, & dispositione causarum: ideoque asserunt, causas illas secundum te, & seclusa experientia, non esse potius fundamentum ad assertendum, quod existet concursus, quam ad illum negandum. Et idem dicunt de conservatione animæ rationalis, & Angeli. Video perdoctos Magistros, Ribad. & Herrera per hæc transire, quin insinuant, nec disputent, an Deus sit physicè necessitatus ad concurrentium cum igne in casu applicationis ignis, & sanè cum non solùm esset instar miraculi, sed verè miraculum, quod ignis applicatus, v. gr. ignis Babylonicus non crearet,

Ee 2

ret,

ret, non bene intelligo, cur non dicendum sit, Deum esse physicè necessitatum, si semel concedatur esse moraliter necessitatum ad concursum? Addunt tamen Aldrete, & Quiròs, Deum circa illas res ad quas reliqui dieunt, esse necessitatem moraliter, ex suppositione contingentia creata, libertè moraliter habere quandam complacentiam, quæ ipsum moraliter necessitat. Suppositio vero creata nullatenus dici potest necessitare moraliter Deum.

37 Ruiz disp. 9. & 10. dicit, Deum ex suppositione contingentia creata esse moraliter necessitatum ad alia producenda. Hunc sequuntur Ribad. disp. 14. de voluntate num. 43. Herrera quest. 11. de voluntate sect. 3. Imò dicit Ribad. nullum esse præter Aldrete, qui oppositum sentiat. Addit tamen Ribaden. num. 89. Neque Angelum, neque animam rationalem inducere necessitatem moralem simpliciter respectu sua conservationis, neque ignem applicatum paulo recte disposito: quia quod est simpliciter necessarium, nunquam non contingit; contingit autem in igne Babylonico.

38 Dico. Deum ex suppositione contingentia creata esse moraliter necesa-

sitatum ad aliquid alias contingens faciendum. Prob. 1. ex suppositione rei contingentis datur antecedens probabilius inferens Deum facturum unum, quam aliud contradictorium: ergo ex suppositione rei contingentis potest dari antecedens moraliter inferens unum. Consequentia est bona apud adversarios. Prob. ant. 1. ex eo, quod Deus elegerit Virginem in Matrem probabilius est, eam esse præservandam ab omni peccato. 2. Ex suppositione, quod gratia, & peccatum opponantur moraliter solum, probabilius est, ad præsentiam gratiæ esse condonandum peccatum. 3. Ex eo, quod homo per longum tempus vixit sanctissime, probabilius est, quod decedat in gratia. 4. Ex eo, quod impij vivant affluent, & gaudentes in hoc sæculo; justi autem in tribulatione, & mortore consumpti, probabilius est futurum aliud sæculum ubi istæ inæqualitates ad æqualitatem redigantur. Unde Plato. de immortalitate. Cicero. lib. Tuscul. & alij apud Eugubi. lib. 9. de peregrini philosophia: Imò Clemens Roman. lib. 3. recopilat. ait esse necessarium, Cum certum sit Deum esse iustum: necessarium, & consequens aliud esse sæculum, in quo quisque pro meritis recipiens,

piens, iustitiam Dei probet. 5. Probabilius est, Deum potius exauditurum preces. B. Virginis, Christi offerentis suum sanguinem enixe petendo, quam non exauditum. 6. Probabilius est, potius exauditum Virginem, quam Iudam : ergo ex suppositione rei contingentis datur antecedens probabilius inferens unum, quam aliud.

39 Prob. 2. Aliquæ sunt res contingentes, quæ ex natura sua, & attenta natura Dei, probabile reddant aliquid aliud faciendum: & adiunctis alijs, & alijs redditur probabilius: ergo talia possunt addi, ut reddatur moraliter certum. Prob. simul ant. & conseq. Si esset aliquis, qui totam vitam egisset sanctissimè, & in ultimo instanti enixe peteret auxilium efficax, quo perseveraret, quis audeat dicere: non esse probabile, quod consequetur? si accedant omnes Sancti, & Angeli idem similiter rogantes, erit probabilius: si insuper accedat B. Virgo, & Christus idem similiter orans, quis non credat eius consecutionem esse moraliter certam? ergo aliquæ sunt res contingentes, quæ attenta natura sua, & natura Dei, probabile redditur aliud faciendum; & adiunctis alijs probabilius, & talia possunt addi,

quæ

quæ reddant illud moraliter certum.

40 Confirm. Quia si hoc non ita esset, plures proponerentur rationes in Scriptura, quæ parvam, vel nullam vim haberent ad persuadendum. Isaías 49. Num quid obliuisci potest mulier infantem suum, ut non misereatur filio uterisui? Etsi illa oblitata fuerit: ego tamen non obliuiscar tui: Lucas 11. Si ergo vos cum sitis mali, nostis bona data dare filiis vestris, quanto magis Pater vester de Cœlo dabit spiritum bonum petentibus se? & innumeræ aliæ. Nunc sic: in his locis insinuantur Deum esse magis inclinatum ad amandum nos, quam mater filios. Et eo quod supereret in bonitate patrem creatum, proponitur facilius exaudituras nostras preces bonas, quam patet filium. Sed probabile est patrem, & matrem exaudituros filium iusta petentes;

imò moraliter certum: ergo moraliter certum est, Deum exauditū iustos iusta petentes. Confirm. Quando aliquid attributum summè inclinat ad dandum ex suppositione petitionis iusta, si non sit aliud attributum, quod retrahat, inclinat usque ad necessitatem moralem, ut patet in patre, & matre: Sed summa bonitas Dei maximè inclinat ad dandum iustis ex suppositione iusta petitionis, & nullum

est aliud retrahens: ergo inclinat usque ad necessitatem moralem. 2. Qui quasi coactus circumstantia extrinseca facit aliquid opus, est necessitatus moraliter ad illud non faciendum deficiente tali circumstantia: sic mercator ex periculo vitæ projiciens merces, est necessitatus moraliter ad non projiciendum, deficiente tali periculo. Sed Deus quasi coactus punit homines poena æterna ex suppositione peccati, ut patet ex Christostomo, qui ad illud Genes. 6. *Pœnitit me fecisse hominem:* sic ait hom. 22. *Num volebam tanta eos poena plecti? Ipsi me peccatorum immunitate ad tantam indignationem compulerunt:* ergo Deus est necessitatus moraliter ad non projiciendum in pœnas æternas innocentem, seu hominem ex suppositione defectus peccati. Imò Arriagatom. 1. disp. 39. & tom. 3. disp. & sect. ultima dicit esse metaphysicè necessitatum ad non sic projiciendum. 3. ex Ruiz: ex suppositione argumentorum credibilitatis redditum mysteria fidei moraliter certa, existentia divini testimonij est moraliter necessaria: alias mysteria non essent moraliter certa: ergo aliqua sunt moraliter necessaria Deo ex suppositione aliorum.

41. 4. Ex suppositione existentiæ Petri; impossibilis est Deo metaphysicè existentia testimonij divini de Petri non existentia: quid ergo mirum, quod ex suppositione rei contingentis sit Deo aliquid moraliter necessarium? Item ex suppositione existentiæ Petri est Deo metaphysicè impossibilis visio de non existentia, & necessaria coexistentia Dei cum Petro, & quisque fingere potest similia: ergo ex suppositione rei contingentis potest fieri Deo aliquid moraliter necessarium.

42. Prob. 3. conclusio. Iuxta adversarios Deus ex suppositione complacentiæ, quam liberè moraliter habet, potest esse necessitatus moraliter ad aliquid faciendum: ergo ex suppositione rei creatæ liberè à Deo productæ potest esse necessitatus moraliter. Prob. conseq. idèò per vos ex suppositione complacentiæ libertæ in præcibus Sanctorum potest Deus esse necessitus moraliter ad illos audiendos, quia hæc necessitas relinquit potestatem physicam non audiendi: & est necessitas consequens libertatem Dei. Sed etiam necessitas moralis, si datur, præservandi Virginem ab omni peccato ex suppositione Maternitatis, relinquit

potestatē physicā non præservāndi,
& est necessitas consequens libertatē Dei
illā eligentis in Matrem : ergo ex suppo-
sitione rei creatæ liberè à Deo productæ,
potest Deus esse necessitatus moraliter
ad aliquid faciendum : scilicet ad Virgi-
nem præservandam ab omni peccato.
Confir. In neutrō casu determinatur Deus
antecedenter physicè ad aliquid facien-
dum : Deinde in neutrō casu determina-
tur Deus immediate moraliter ab aliquo
creato: quia in tuo casu determinatur im-
mediate à complacentia: & meo casu de-
terminatur immediate moraliter, & in-
tentionaliter à visione Maternitatis libe-
ra Deo: si ergo in utroquē casu determi-
natio immediata intentionalis, est libera
Deo, identificatur cum Deo, & est conse-
quens libertatem Dei : cur erit possibilis
vna, & non alia? 2. Nihil prohibet, quod
aliquid creatum, ut terminans decretum
Dei, necessitet moraliter Deum ad aliud,
sic gloria decreta ut corona meritorum,
quamvis in se sit nihil coram Deo, deter-
minat Deum ad decretum meritorum:
finis ut decretus ad decretum mediorum:
& sic de alijs: ergo nihil prohibet, quod
Maternitas ut decreta, determinet
Deum ad præservationem ab omni pec-
cato.

Ex

43 Ex his patet, persuasionem, quam
habemus de eventu rerum, quæ commu-
niter censemur moraliter certæ, scilicet
de exauditione præcum Sanctorum, & si-
milium, quæ proposuimus, non nasci ex
sola experientia: quia ut rationes pro-
bant,clusa experientia, & attento solo
lumine rationis, & inclinatione Dei ad
benè faciendum, suadent iam probabi-
liter, iam moraliter certò aliquid eventu-
rum. Neque hæc persuasio nascitur ex eo,
quod Deus infundat in nobis cognitio-
nem de eo quod ita evenier, nisi miraculum
accidat, vel instar miraculi: quia superfluum
est recurrere ad tam insuffisionem per-
suasionis: cum antecedenter ad ipsam de-
etur ex parte rerum antecedens sufficiens
ad tam persuasionem, ut patet ex dictis.
Patet etiam, Deum non esse necelsita-
tum moraliter necessitate indigentia, ne-
que in Deo dari necessitatē indigentia
ex Augustin. lib. 83. quæstiōn. q. 12. Vbi
nulla indigentia, nulla necessitas: vbi nullus
defectus, nulla indigentia: nullus autem defec-
tus in Deo Sed solum datur necessitas ex
fecunditate, ex inclinatione ad benefac-
tiendum, & alios fœlices reddendos: sic ex
fecunditate, & non ex indigentia, est ne-
cessitatus ad producendum filium. Patet
etiam

etiam Deum sic necessitatum moraliter non pati vim, neque violentiam: quia non habebit molestiam, si caret termino: cum sit se ipso summè felix, & gaudens, sicut non habet molestiam in displicentia de peccato: & etiam non patitur violentiam propter dicenda num 45. Neque habet difficultatem: quia eadem facilitate, qua ponit terminum moraliter necessarium, potest illum omittere: cum solum & equi valeat hæc necessitas moralis necessitati physicæ in ordine ad reddendam imprudentem, suspicionem de opposito. Et in hoc sensu intelligendi sunt Sancti apud Ruiz dicentes, Deum facile, & sine ulla fatigacione; & molestia posse facere, quod velit.

44. Dices. Hæc necessitas moralis opponitur libertati morali: negare autem Deo libertatem moralem ad talia extrema est negare perfectionem Dei, Resp. conc. ant. nego conseq. quia illa libertas moralis esset imperfectio in Deo; cum argueret, non esse summè bonum, nec summè inclinatum ad benefaciendum; sicut imperfectio esset libertas peccandi. Dices. Hanc necessitatem moralem esse contra libertatem & beneficentiam Dei, quæ, decremente liberte, decrescit. Resp.

Non

Non esse contra libertatem & beneficentiam: quia hæc non decrescunt per quodlibet decrementum libertatis; sed per decrementum, quod aliundè non compensatur, & compensatur per magnam inclinationem, quæ reddit magis delectabilem elationem: ideo vehementer inclinatio in Parentibus erga filios non minuit beneficentiam in Parentibus, neque gratitudinem in filiis.

45. Alia, quæ hic opponi possent, immediatus opponentur sectione sequenti. Nunc constat, necessitatem moralem Dei non resultare solum ex aliquo extrinseco, seu creato; sed principaliter, & in recto ex predicatione Dei, scilicet, ex eius bonitate, & summa inclinatione ad benefacendum: & minus principaliter, vel si velis in obliquo ex suppositione creata determinante visionem Dei, ex qua, & ex inclinazione immediata resultat necessitas moralis: quam solum mediare, & inadæquatè fundat suppositione creata.

SEC.

SECTIO VII.

An Deus necessitatus sit plusquam moraliter; scilicet physicè ad concurrendum cum igne debite applicato, & conservationem Angeli, & animæ rationalis

46 **H**errera supra loquitur de hac necessitate tanquam de necessitate morali nulla facta mentione necessitatis physicè. Ribadeney. supra num. 84. in his casibus negat adhuc necessitatem moralem simpliciter talem: credo tamen ipsum loqui de necessitate morali in actu secundo, quam num. 1. supponit, dicere coniunctionem, vel infallibilem futuſionem eventus. Sed quidquid sit de necessitate moralei simpliciter tali, ad summum concedit necessitatem moralem in actu primo circa dictos effectus; & nullam mentionem facit de necessitate physica. Forte hi Sapientissimi D. D. necessitatem physicam vocant, quæ superari potest; sed non nisi ab agente superiori; & cum Deus non habeat superiorem, ideo ipsi negant necessitatem physicam. Verum

hic

hic conceptus explicatione indigebat, nec vacat per otium impugnare.

47 Dico, Deum esse physicè necessitatum ad dictos effectus. Prob. 1. Deſtructio Angeli, & animæ rationalis ab omnibus dicitur naturaliter impossibilis, seu ex natura rei: ergo eorum conservatio est naturaliter, seu ex natura rei necessaria, & debita. Sed esse ex natura rei debitam conservationem, est esse physicè debitam: ergo Deus est physicè necessitatus ad conservandum Angelum, & animam rationalem. 2. Plusquam morali- ter necessarium est ignem applicatum passo rectè disposito comburere: ergo Deus est physicè necessitatus ad concurrendum cum igne sic applicato. Prob. ant. Moraliter necessarium prout oppositum physicè necessario, est id, cuius oppositum esset instar miraculi. Sed Deum non concurrere cum igne applicato passo rectè disposito, esset plusquam instar miraculi; si quidem esset miraculum, ut constat ex igne Babylonico: ergo plusquam moraliter necessarium est, ignem applicatum passo rectè disposito comburere; & consequenter cum non sic metaphysicè necessarium erit physicè necessarium. Hinc patet, illud esse physi-

cc

cum necessarium, quod attenta dispositio-
ne rerum, ita est debitum, ut solum posse
negari, operante Deo ut Authore superna-
turali.

48 Obij. 1. iuxta August. & Petrum
Damian. apud Aldrete disp. 2. de Incarn.
fest. 2. cuique est naturale, quod Deus na-
turæ conditor præstat, & ipsa miracula;
quæ videntur naturæ leges invertere, non
sunt contra naturam. Et idem docet Chri-
stos. ergo non est naturaliter debitum;
Deum concurrere cum igne; potius erit
naturale, ipsum non exigere combustio-
nem, quando Deus vult oppositum. Con-
firm. Creaturæ non petunt producere pro
casu impossibili; & consequenter pro tali
casu non est naturaliter debita productio.
Sed creaturas producere, nolente Deo, est
impossibile; ergo non exigunt producere
pro tali casu. Resp. Naturale posse summi
dupliciter. 1. Illud dicitur naturale, quod
est consonum exigentia rerum, & legibus
naturæ: & in hoc sensu miracula non sunt
naturalia; sed potius contra naturam, &
contra exigentias rerum. 2. Dicitur natu-
rale, quod est licitum, & conforme ratio-
ni, & in hoc sensu accipitur ab Augustin.
naturale, ut patet in alio testimonio Au-
gusti adducto ab Aldrete: Naturarum con-

disp. 6.

ditor nihil in miraculis contra naturam fa-
cit: nec quod novum est consuetudine repug-
nans est rationi. Ubi esse contra naturam
pro eodem sumit, ac esse contra ratio-
nem; & in hoc sensu miracula sunt natu-
ralia: quia sunt iuxta rationem. Ad con-
firm. conc. mai. & min. claritatis gratia.
Dist. conf. Non exigunt producere, nolente
Deo, ly nolente Deo, se habente ex par-
te termini; conc. conseq. se habente ex
parte subiecti; nego conseq. Quia dom
Deus habet nolitionem producendi, pe-
tunt; & si non petant terminum dari pro
casu, quo Deus habeat nolitionem; imò
petunt Deum non habere nolitionem. Et
saltem miraculum staret in Deo, quod
circumstantię ita disponatur, ut tunc non
exigant: quia certum est, illud esse mira-
culum: & consequenter plusquam mora-
liter necessarium.

49 Obij. 2. Deus eadem potestate;
qua potuit creaturas condere, potuit eas
annihilare. Sed Deus potestate physica,
& naturali potuit eas condere: ergo, &
illas annihilare. Hoc argumentum, & lu-
perius, si quid probant, probant etiam
non dari in Deo necessitatem moralem.
Resp. absolute, nego antec. quia sine mi-
raculo potuerat eas condere, & non potest

ff

sine

sine miraculo eas annihilare. Neque am-
plius requiritur ad pugnandum contra
Uycleph, ut patebit legenti acta contra
ipsum.

50 Obij. 3. iuxta Sanctos Patres mi-
sericordia, & gratia tribuitur, quod Deus
non annihilat Angelos, & animas rationa-
les: ergo non est ipsis physicè debitum.
Resp. dist. ant. Misericordia, & gratia latè
sumptæ, conc. ant. strictè sumptæ, neg. an-
tec. & conf. est misericordia, & gratia la-
tè: quia cum possit metaphysicè de-
struere, non destruit; non vero est miseri-
cordia, & gratia strictè, prout communi-
ter accipitur misericordia, & gratia: quia
strictè loquendo, gratia est, quæ neque
physicè, neque moraliter est debita iuxta
illud si autem ex meritis, iam non est gratia.
Rectè tamen potest esse terminus pro-
missionis, terminus physicè debitus, &
multo magis terminus moraliter debi-
tus: quia rectè potest promitti, quod
absolutè potest
negari.

FINIS.

